

สุจิตต์ วงษ์เทศ

มนุษย์ถ้ำ ยังดำรงสายพันธุ์ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

ความรู้ไม่มีชุดเดียว แต่อาจารย์มหาวิทยาลัยไทยส่วนมาก บอกนักศึกษาด้วยความรู้ชุดเดียว โดยมีอคติอย่างยิ่งต่อข้อมูลชุดอื่นที่แตกต่าง

ร้ายไปกว่านั้นก็คือขณะที่โลกไม่เหมือนเดิม แต่ความรู้ชุดเดียวที่อาจารย์มหาวิทยาลัยบอกนักศึกษา เป็นความรู้คร่ำคร่ายุคล่าอาณานิคมเมื่อศตวรรษก่อนๆ ซึ่งล้วนยกเมฆทั้งเพ เช่น ชนชาติ

ไทยเชื้อชาติไทยมีจริง และมีถิ่นกำเนิดที่ไหนก็ไม่รู้? ยังความหาไม่พบ, สุขทัยเป็นราชธานีแห่งแรก อยู่ชยาเป็นแห่งสอง เป็นต้น

ราวกับว่ามนุษย์หลุดจากถ้ำ (ของเพลโต-โสกราตีส) นานมากแล้ว แต่อาจารย์มหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยยังอยู่ในถ้ำ ใครไม่เชื่อขอให้อ่านหลักฐานรายงานข่าวจาก มติชน (ฉบับวันศุกร์ที่ 28 กันยายน 2561 หน้า 21) จะยกโดยสรุปดังนี้

อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นมนุษย์ถ้ำ อยู่ในถ้ำ โดยเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ วิสัยทัศน์แคบ ทำประโยชน์เฉพาะเรื่องที่เรียนมา ถ้ำอาจารย์และนักศึกษาวิสัยทัศน์แคบ เจาะจงเฉพาะเรื่องที่สนใจ ก็อยู่ได้ เพราะเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง นายวันชัย ศิริชนะ อธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) กล่าวในพิธีเปิดงาน มหกรรม 20 ปี แม่ฟ้าหลวงวิชาการ เมื่อวันที่ 26 กันยายนที่เพิ่งผ่านมา แล้วยังบอกต่ออีกดังนี้

ต้องหยุดคิดแบบมนุษย์ถ้ำ ต้องออกจากถ้ำ และมองสภาพ

แวดล้อมที่เป็นจริงว่าเกิดอะไรขึ้น และปรับตัวให้สอดคล้อง เพราะทุกอย่างเปลี่ยนแปลงเร็วชั่วข้ามคืน มหาวิทยาลัยต้องคิดล่วงหน้า ไม่ใช่รอว่าอนาคตจะมีอะไรเกิดขึ้น---

ถ้าเราไม่คิด เราจะกลายเป็นหมาหางด้วน เราจำเป็นต้องเป็นตัวของตัวเอง อะไรต้องเปลี่ยนแปลงและก้าวให้ทันโลก งานวิจัยที่กำลังส่งเสริมทุกวันนี้ ฝันว่าจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ แต่ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นเอาไปไหน ที่ผ่านมานงานวิจัย 100 เรื่อง มีคนเอาไปต่อยอด 10 เรื่องก็เก่งแล้ว---

แล้วย้ำว่าสำคัญมากคือ **จะทำอย่างไรให้เด็กไทยมีแรงบันดาลใจ**

การศึกษาไทยทุกวันนี้มีอำนาจขัดขวางแรงบันดาลใจของนักเรียนนักศึกษา ด้วยข้อมูลความรู้ชุดเก่าชุดเดียว โดยห้ามถาม ห้ามเถียงเท่ากับต่อต้านพลังสร้างสรรค์